

NOVA DOBA

(NEW ERA)

Naslov — Address
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio
(Tel. HEnderson 3389)

Bratstvo, poštovanost in zasebna
ljubezen članstva do J. S. K. Jed-
note more ista obdržati na častni
visti.

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under the Act of March 3d, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3d, 1917, Authorized March 15th, 1925.

34 — ŠTEV. 34

CLEVELAND, O., WEDNESDAY, AUGUST 22D — SREDA 22. AVGUSTA

VOL. X. — LETNIK X.

RUSTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

OGROMEN GOZDNI PAS

ZOPET NOVO DRUŠTVO

PRIČE DAVNIH DNI

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

VSAK PO SVOJE

Prihodnja številka Nove Dobe žele 5. septembra, med 29. avgusta. Po sklepku 14. konvencije JSKJ si sme urediti Nove Dobe enkrat v letu in teden počitnic, izdaja za dolični teden pa se sestira. Dopisnik in člani J. K. J. v splošnem naj torej upoštevati dejstvo, da Doba dne 29. avgusta ne izsledi.

Današnji izdaji Nove Dobe približen imenik uradnikov Slovenskih društev JSKJ. Prijetivo je, da člani to številčirajo, ker imenik bo prišamo še enkrat v tem

začetku septembra se bo vršila v pittsburški okolici Pennsylvania piknika dveh zelo agilnih društev. V 1. septembra se bo v F. Rooseveltovem parku v Strabane, vrsil piknik društva št. 149 v nedeljo 2. septembra bo v Locust Grove, Etna, vrsil piknik društva št. 26. Obe društvi, to je društvo št. 149 v Canonsburgu, Pa., društvo št. 26 v Pittsburghu, uživata med rojaki dober zato bosta nedvomno oba dobri obiskana, posebno, ker se v tem času nekaj zaključuje sezona letošnjih piknikov.

ZVEZNA POMOZNA akcija pripravlja načrte za velike poteze izboljšanje obrežja Erie jezera med Avonom in Willowickom, Ohio. Z delom se ima v kratkem pričeti. Če se projekt uresniči, se obeta delo za 40,000 mož v Clevelandu. Stroški podjetja se računajo na 100 milijonov dollarjev.

GOSI, KI LEZE zlata jajca, se niso našli, pač pa so v Cottage Grove, Oregon, našli raco, ki ima v krofu zlato in sicer približno za en dolar vrednosti malih nugetov. Raca z "zlato vsebino" se je pasla v Silk Creeku. Zlatoiskalci zdaj z mrzlično naglico iščejo ležišča zlatih zrn v dotičnem okrožju.

UGRABLJEVALCI, ki so zadnje čase nekoliko odjenili s svojim poslom v Zedinjenih državah, ker so jim menda zvezni agenti preveč vroča za petami, so se pretekli teden pojavili v kanadski provinci Ontario, kjer so ugrabili bogatega pivovarja J. H. Labatta. Zanj zahtevalo baje 150 tisoč dolarjev odkupnine. Verjetno je, da so ugrabljevalci iz Zedinjenih držav prenesli svojo aktivnost v Canada. Novejša poročila javljajo, da se je ugrabljeni milijonar Labatt vrnil k svoji družini. Da-lj je bila zahtevana odkupnina izplačana, ni znano.

Izdaten dež je pretekli teden namočil države srednjega zapada, posebno Ohio, Indiana, srednji del Illinoisa, severni del Missourija, južni del Iove, Kansas in Oklahoma. Deževje je seglo vse do Washingtona, D. C., na vzhod in Colorado in Idaho na zahod. Deževje je tudi znatno znižalo vročino. Po hudi suši prizadetim poljskim pridelkom sicer da dež ne bo več dosti pomagal, sodi pa se, da je rešil pozno korozo in deloma tudi pašnike.

PRSEDNICK ROOSEVELT je izdal svarilo napram špekulantom z živili, ki bi zaradi suše skušali cene navajati, češ, da ima vlada dovolj moči, da jih občutno kaznuje. Zvezni uradniki zagotavljajo ljudstvo, dase ni bati pomanjkanja živil. Suša je uničila malo več, kot

AMERISKI mornariški vojaki so dne 15. avgusta zapustili malo otoško republiko Haiti, ki je bila od leta 1915 pod nekakim protektoratom Zedinjenih držav. Proces, da se vrne polna svoboda republike Haiti, se je začel že pod Hooverjevim predsedništvom in predsednik Roosevelt ga je zaključil. Haiti je del zapadnoindijskega otočja, jugovzhodno od Floride.

MARY AUSTIN, mednarodno znana ameriška pisateljica, je dne 14. avgusta umrla v mestu Santa Fe, New Mexico, stará 66 let. Pisateljica je bila osebna prijateljica Jacka Lenona in Geo. Sterlinga. Zanimala se je posebno za ameriške Indijance in splošno se sodi, da je njen delo mnogo pripomoglo, da je vlada Zedinjenih držav pravilnejše postopala napram prvotnim Američanom. Njena aktivnost ji je prinesla naslov najbolj inteligentne žene v Ameriki.

Pas gozda, ki bo zasajen preko prej omenjenih držav, bo v prvi vrsti zadrževal silo vetra, v drugi vrsti pa bo preprečeval izsuševanje. Dokazano je, da gozdovi zadržijo silo vetra 35 procentov poleti in 20 procentov pozimi. Izsuševanje zemlje pa gozdovi zmanjšujejo za 30 procentov. Sodi se, da gozdovi tudi vplivajo na povečanje padavin, toda to še ni točno ugotovljeno.

Vlada Zedinjenih držav bo zemljo v 100 milj širokem pasu odkupila ali pa vzelu v način na 99 let in sicer v manjših pasovih. Ti pasovi, ki bodo fakteno pogozdeni, bodo široki po 7 "rods," kar znaša 115 čevljev. Vmes med temi pasovi bo gozda bodo ostale farme. Dotičnega vmesnega prostora vladala ne bo odkupila. Pogozdeni kosi ozemlja bodo morali biti ograjeni, da živila mladih dreves ne bo uničila. Te ograle bodo merile skupno kakšnih 200,000 milj in se bo za iste potrabilo 30 do 50 milijonov lesnih drogov. Za drogove potrebnih les se bo najbrž nabavil v narodnih gozdovih.

Ves ta ogromni projekt pogozdovanja bo stal okrog 75 milijonov dolarjev. Kot omenjeno je 15 milijonov že dovoljenih za začetno delo. Pri delu pogozdovanja bodo večinoma zaposleni farmerji doličnih krajev, ki jih je letošnja suša tako silno prizadela. Farmerji bodo postavljal ograle, orali zemljo in jo pripravljali za sajenje dreves in bodo izvršili tudi večino sajenja. Celoten pas zemlje od Canada do Texasa, ki bo spadal v ta veliki projekt, zavzema okrog 64 milijonov akrov površine; faktično pogozdenih pa bo okrog 1,420,000 akrov.

Za pogozdovanje se bo rabilo dreve različnih vrst; v vsakem kraju se bo sadilo dreve, ki bo najprimernejše za dolično klimo. V poštev bodo prišli topol, jeseni, brsti, raznih vrst hrasti, cedre, raznih vrst smrek, jelke in borovci, divje oranže, akacie itd. Ob robih gozdovih pasov bo posajeno različno grmičje.

Prvo delo pri tem projektu bo ureditev velikanskih drevesnic. Z zbiranjem semena in začetnim sajenjem se bo pričelo že v tem letu. Sajenje na veliko bo v polnem razmahu leta 1936. Sodi se, da bo izvršitev tega projekta vzela deset let. Porabilo se bo okrog tri in pol milijarde dreves.

Slično pogozdovanja so že

Zvezni kongres je dovolil začetno vsoto 15 milijonov dolarjev, da se prične z ogromnim projektom pogozdovanja. Od canadske meje na severu do reke Rio Grande na jugu se bo v bodočnosti vlekel pas gozda dolg tisoč milj in širok okrog sto milj. Vlekel se bo preko držav North Dakota, South Dakota, Nebraska, Kansas in zapadnega del Oklahoma in države Texas. Kraji, preko katerih bo posajeno dreve, so normalno brez dreve in precej suhi; povprečno dobivajo po 20 palcev dežja na leto. Po teh planotanima veter veliko moč in od tu so vetrovi preteklo pomlad odnesli ogromne množine zemlje in jo v obliki prahu raztrošili po vseh vzhodnih državah, vse do Atlantika. To odnašanje zemlje se sicer vrši vsako leto, toda letos je bilo vsled silne suše posebno izrazito.

Pri novem društvu je pristopilo 8 članov v odrasli oddelek in 5 članov v mladinski oddelek. Imena sledijo: Steve Bezjak, John Erjavec, Anotni Laskošky, Edna McManis, Howard McManis, Andrew Messich, John Messich, Joseph Yedinak, Bettie M. McManis, George W. McManis, William H. McManis, Steve Yedinak in George Yedinak.

Ustanovna seja se je vršila 12. avgusta in izvoljeni so bili slednji uradniki: Joseph Yedinak, Sr., predsednik, John Nikler, Sr., tajnik in Frank Nickler, blagajnik. Ime novega društva je "Our Friends" in iz glavnega urada je prejelo številko 227. Društvo bo zborovalo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 4:30 popoldne v prostorih Community Hall of Penn Pitt.

Od novoustanovljenega društva lahko mnogo pričakujemo. Mladi Frank Nickler, ki je bil izvoljen za blagajnika in je obenem tudi privaten tajnik svojega očeta, ki je ustanovitelj in tajnik društva, nameč poroča, da so med tem časom dobili še enega člena in dostavljajo še tole: "As I see it everything will go nice for our lodge, and I think that our South Slavonic Catholic Union will grow larger and larger as time goes on, and I will do everything possible to make this organization a great success." Imenitno, Frank! Drži svojo besedo in budi zvest svojim starišem in lojaljen napram svoji Jednoti.

Novemu društvu želim najboljšega napredka in pravega bratskega sporazuma.

Anton Zbašnik,
glavni tajnik JSKJ.

VRTNARSKI NASVETI

Sezona za setev razne zelenjave in cvetlic je zdaj sicer že poznava, vendar še semena nekaterih rastlin lahko tudi v tej sezoni sejemo z večjim ali manjšim uspehom.

Priljubljena jesenska in zimska salata endivija se še zdaj lahko seje, in če bo jesen dolga in gorka, se bo še lepo razvila. Endivija, ki smo jo posejali že pred tedni in je zdaj dosegljala višino štirih ali petih palcev, naj se posamično razsadi na druge grede. Med posamezni rastlinami naj se pusti za dobro ped prostora, da se lahko razkošatijo. Pred saditvijo po-rezimo korenine in ece tretjine dolgosti; poldrugi palec korenine je prav dovolj. Isto tako prirežimo listje od vrha; pustimo ga le kaka dva palca dolgega. Ako pustimo listje celo, rabi rastlini preveč vlage za liste, ki pozneje itak orumenijo in odpadejo.

Za jesensko porabo se zdaj

Kdor je lani ali letos obiskal svetovno razstavo v Chicagu in naša Jednota zopet dobila eno si je pri tej priliki ogledal tam novo društvo. Pred par tedni sem poročal o novoustanovljenju. California, je nedvomno opazil nem društvo v Cassville, West Virginia, sedaj smo dobili pa podpirajo californijski paviljon. Prostoren vhod je skozi pokonci stoeče, izdolbeno de-

Novo društvo je ustanovil so-brat John Nikler, ki je bil do blo velikega californijskega sedanja član društva št. 171 v drevesa "sequoia." Tista "debla" najbrž niso solidna, ampak so le obod ali skorja ogromnih dreves. Vsekakor prav nazorno kažejo najstarejšo dreveso vrsto na svetu.

Prave pojme o tem zanimivo seveda le, če obišče sequoia gozdne rezervacije v Californiji. Poleg ogromnih dreves, ki raste tam, je človek kot mravljine poleg dorasla koruze.

Pred milijoni let so razne vrste sekvoj rastle v Ameriki, Evropi, Aziji in Afriki, kar dokažejo okamenine. Zadnja ledna doba pa je skoro popolnoma uničila ta zanimiva drevesa. Le v naši Californiji in deloma v Oregonu sta ostali dve vrsti sekvoj. Prva vrsta se imenuje redwood (sequoia sempervirens) in raste ob morskom obrežju od južnega Oregona do Monterey countyja v Californiji. Zanimivo je, da raste ta vrsta le v pasu, ki ga dosega morska meglja. Druga vrsta, imenovana "big trees" (sequoia gigantea), raste na zapadnem poboku Sierra Nevada v Californiji v nadmorski višini 4000 do 8500 čevljev.

Sequoia sempervirens, to je "vedno živeča sekvoja," je silno trdoživo drevo. Iz stora poskana drevesa požene nova rast, na tleh ležeča drevesa zelenje še več let, močno ožgana drevesa rasto nemoteno naprej, les skoro nikdar ne segnije. Drevesa dosežejo do 25 čevljev debeline v premeru in okrog 360 čevljev višine; njihova starost pa se meri po stoletjih in tisočletjih.

Sequoia gigantea doseže debeline 35 čevljev v premeru, višino pa do 300 čevljev. Mnoge sekvoje kažejo znake, da so bile pred leti ožgane v gozdnih požarih, ki so bili zanetni od strelje ali pa od davnih Indijcev, toda tekem desetletij in stoletij je nova dresna skorja prerasla ožgana mesta in drevesa rasto naprej, kot da se ni zgodilo.

Sekvoje dosežejo veliko starost. V californijskih gozdnih rezervacijah so še danes v polni moči drevesa, ki so zelenela že ob času, ko so egipotvski faraoni gradili ogromne piramide. Pri posekanih drevesih se more starost ugotoviti po drevesnih "prstanih," to je po vsakoletni rasti, pri stoečih drevesih pa ugotovijo priljivo starost s tem, da jih navrtajo.

Sekvoja, imenovana "General Sherman," ima v premeru 36 in pol čevlja debeline in vsebuje toliko lesa, da bi iz istega lahko zgradili hišo precej velike vasi. Z navrtanjem so ugotovili, da znaša starost doličnega drevesa od 3500 do 4000 let. Z lesom samega debla bi naložili 30 železniških tovornih vozov. Ena veja, ki raste iz debla 130 čevljev visoko od tal, meri 7 čevljev v premeru. Nekoliko manjših dreves, katerih starost ceni od 2000 do 3000 let, je mnogo.

Pred leti so lesne družbe neusmiljeno uničevale to lepo, nekoliko smrekam podobno drev.

(Dalje na 4. strani)

Na Bledu so imeli letos rekorčno sezono. Samo v juliju je bilo na Bledu 2390 gostov, kar pomeni znatno izboljšanje od lani. Tudi Rogaska Slatina je bila letos zadovoljna z gosti in prireditvami.

Med Jugoslavijo in Madžarsko je bila po 14dnevnih pogojnih podpisana konvencija, ki ureja vsa obmejna vprašanja. Spor, ki je bil nastal med Jugoslavijo in Madžarsko zradi znane docela neutemeljene pritožbe madžarske vlade pri Ligi narodov, v kateri se je sklicevala na neke obmejne incidente, je bil s tem likvidiran po medsebojnem sporazumu.

Predstojnik kemičnega zavoda v Zagrebu, profesor dr. Ivan Plotnikov, ki se bavi z izboljševanjem fotografiranja, dosegal je uspehe. Trenutni uspeh zagrebškega učenjaka obstoji v tem, da omogoči spoznati nevidne predmete in jih zadržati v sliki. Njegov način fotografiranja je uspešen tudi na znane daljave. Z zagrebškega Sljemena je fotografiral 200 kilometrov oddaljeni masiv Triglavskoga gorovja in slikal je izvrstno posrečila. Izum prof. Plotnikova je posebno važen za fotografiranje iz letala.

V konjiški okolici je huda nevihta s točo napravila veliko škodo. Nad tri četrtine grozdja v vinogradih je uničeno. Sadje je po veliki večini zbito z drevja na poljih pa sta najbolj trpel koruza in ajda. Pas neurja je bil zelo obsežen in se je raztezel preko Zreč, Konjic, Prihove, Št. Jerneja, Loč in daleč dol do Poljčan.

Neurje s točo je opustošilo skoro vse Haloze. V vinogradih je mestoma uničenega do 100 procentov pridelka, povprečno računano pa povsod 50 odstotkov. Uničen je skoro ves vinški pridelek, pa tudi poljski pridelki, posebno koruza. Po uradnih ugotovitvah znaša skupna škoda 10 milijonov dinarjev.

Dne 30. julija je umrl na zagrebški kliniki najznamenitejši jugoslovanski arheolog don Franjo Bulić, znan po svojih znanstvenih delih po vsem svetu. Bil je častni član Jugoslavanske akademije znanosti, častni doktor zagrebške univerze, pravi član arheoloških društav v Petrogradu, Bruslju, Rimu, Pragi, Dunaju, Bukarešti, Varšavi in Sofiji. Rojen je bil 4. oktobra 1846 v Splitu.

V Stražišču pri Kranju je nedavno praznovala svoj 89. rojstni dan ga. Marijana Omanova, rojena 1861 v Splitu.

</div

MLADINSKI ODDELEK -- JUVENILE DEPARTMENT

Ivan Vuk-Starogorski:
KAZNOVAN METULJ

(Po starosrbski basni)

Zgodaj zjutraj se je prebudit tam v globoki tišini gozda polž. Na listu je še ležala rosa. Solnce je še komaj pokakalo iz svoje hišice tam nekje v dajavi. Polž je nekoliko pretegnil svoje rogljekom po zraku in njimi sem in tja in s spustil s posušenega hrasstovega debla, na katerem je prenočil, na tia.

"Zrak je čutiti poln sopare," je rekel. Ponujal je zdaj z enim zdaj z drugim rogljekom po zraku in potrdil:

"Vse kaže, da bo dež."

Počasi je začel leteti preko listja, se za trenotek ustavljal zdaj tu, zdaj tam in tako počasi prilepel do potoka, ki je čez grmečje tekel leno in se tam nekje v gozdu izlival v slap.

"Dobro jutro," ga je, stoječega poleg vode, nekdo pozdravil.

Polž je pogledal odkod tisti zamoikel pozdrav. Zagledal je želvo, daljno svojo nekako sorodnicino, in odgovoril:

"Pozdravljena, želva. Veseli me, da te vidim."

"Kam pa, kam?" ga je vprašala želva.

"Malo k vodi," je rekel polž. "Hišica se mi je nekoliko ponesnažila, pa jo moram oprati. Namenil sem se k rojaku ježu, ki stanuje tam v smrekovem gozdu. Dolgo ga že nisem videl."

"Kakor nalašč," je rekla želva. "Tudi jaz sem namenjena k njemu."

Očistila sta se v vodi, umila in se napotila skupno k ježu na obisk. Polž je lezel zelo počasi, ali tudi želvi se ni mudilo. Ni ju skrbel, kedaj bosta prišla in kje prenočevala, če ju prehititi. Zakaj imela sta svoje hišice.

Nekako proti poldnevu ju je srečal metulji potočnjak. Zolte peruti je držal kvišku in ponosno gledal okrog. Bil je nenavadno dobro razpoložen. Skakal je z lista na list, cvili s svojim slabim glasom in plasi drobne bube, ki so se solnčile na listju.

Ko je zagledal želivo in polža, se je jezilo in zletel želvi na hrbot.

Želva ni rekla besedice. Prav pa prav ga niti opazila ni. Le ko je zaslišala nekak slaboten smeh, je vpravšala:

"Kdo sedi na moji hišici?"

Metulj, vesel in razposajen, se je hohotel ponorevati in je rekel:

"Jaz, metulj, potočnjak, sem si to dovolil. Željo se mi nameče mudi na cvrčkovo svatbo. In kér vidim, kako vidva hitita, sem se osmeliš v vaju prosim, da me vzameta spontoma s seboj."

Polž in želva sta razumela zasmeh. Ali nista se hotela spustiti v preprijs "praznoglavec," kakor so plezaci imenovali metulje.

Metulj pa ni miroval. Postal je celo objesten. Skakal je z ene hišice na drugo, norčeval se iz njiju, zakaj ležeta tako naglo, da mu kar sapa zastaja in druge take zbadljivke.

Ni ju mogel razjeziti. Ves nejevnojjen je gorovil:

"Zares sta zelo neumni bitji, vidva plazilca. Tako neumna sta, da vlačita s seboj celo svoji hišici. Ali se še nista mogla naučiti, da sta baš zaradi takoj neokretata in počasnata?"

Polž in želva pa sta modro molečala. Na nič se nista ozirala in mirno ležala svojo pot. Zakaj videla sta, da je molčenost vsegdar boljša modrost, kakor brbiljavost.

Ko je metulj videl, da ju ne more spraviti iz ravnotežja, se je začel ves jezen smejati:

"Neokrečnež, le lepo počasi in ne zamerita. Bog že ve komu prikrajsa razum in zakaj ga prikrajsa."

Ko je to izrekel, je odetel.

Polž je pogledal želvo in rekel:

"Slišal sem nekoč govoriti človeka. Govoril je: 'Ježit nad kom se pravi, grehe tistega maščevati na samem sebi!'"

Pomigal je z rogljekom in smehljaje dočkal.

"Zakaj bi midva metuljev greh maščevala na samem sebi in se jezila? Noj se raje sam jezi!"

Želva je pomigala z glavo in jo nekoliko bolje stegnila iz hišice. Rekle je:

"Tudi jaz sem slišala nekoč človeka, ki je čital es nekake velike knjige: 'Resnično, resnično vam povem: ako molčete pred tistimi, ki vas žalijo ali zasmehujejo, sipljite žerjavico na nijihove lastne glave. In poslednje je hujše od prvega!'

In oba sta, polž in želva, ležala zadovoljno dalje v goste, k sorodniku ježu, tja v smrekov gozd.

Pozno popoldne, ko sta se polž in želva vrátila od ježa, se je naenkrat vila ploha. Obstala sta na parokuh gozdu in se skrila vsak v svojo hišico, da počakata, da nevita mine. In ko sta tako čakala dobro zavarovanata, slišita naenkrat zunaj obupno stokanje in klicanje na pomoč. Pogledala sta nekoliko iz svoje hišice in kaj sta zaglejala?

Metulja, ki je stal tam ves premočen in s pobešenimi perutmi, vse zmečka nimi.

"Prosim lepo," je prosil, "spustita me svojo hišico, če ne poginem v tej nevihti."

Težko je bilo polžu in želvi odreči se. Ali spomnila sta se zasmehovanja in želva je odgovorila:

"Pri neumnežih ni prijetno sedeti, ker bi lahko postal sam neumen. Morda pa nečeva, da bi ti kdo pozneje oči-

THE MUSHROOM FAIRIES

Helen's home was in the country. Her father was a grower of mushrooms and often when there was a good crop Helen was obliged to assist her father and mother in gathering them for the city market. The mushrooms were cut and piled into baskets and carried to a shed, where boxes were waiting for packing.

Helen did not mind assisting her parents with the work, for she was a helpful little girl and industrious. She would take her basket and go to the place where the mushrooms grew in soft, rich, damp soil and gather as many as the basket would hold before she stopped. Then she would carry the basket to the packing shed, empty it upon a long table—where the mushrooms were sorted over—and return to the shed and back again. Shall we assist you, little one?"

She Beheld a Tiny Creature Beneath It, Holding It Like an Umbrella

One morning Helen's mother came to her bed and called her, "Come, daughter, we shall have to do all the gathering today, for your father is ill. He will not be able to leave his bed today. Come, get up, dear, and dress as quickly as you can."

Helen jumped from bed and bathed her face and hands and combed her hair and dressed herself. The sun was just peeping over the hills which ran high and wooded near to her father's farm. Helen always loved getting up early and going out to say good morning to the sun just as he was peeping across the hilltops.

"Now, little one," said mother, "your porridge is all ready, and the sweet milk is in the pitcher in the dairy. I have eaten my breakfast and shall go to the packing shed to sort over yesterday's gathering before joining you in the patch."

Helen ran to the dairy and got the pitcher of sweet milk. She found the porridge hot on the back of the stove and filled a pretty blue bowl with it. Then she ate her breakfast and washed up her plate, bowl and spoon, after which she tip-toed softly to her father's room and ever so gently pushed the door leading into it ajar.

But her father was asleep, so she did not give him her usual cheery good morning kiss. She again closed the door, doing it softly, tip-toed away and went to the store room and got her basket and apron and knife. Then she tripped happily to the mushroom patch.

As she stooped to cut off the umbrella top of a fine, white, fat mushroom, she saw it rise from the ground; and to her wonder, it was lifted several inches from the ground. Then she beheld a tiny creature beneath it, holding it like an umbrella.

Helen was startled, and drew back, crying, "Oh, what a strange sight!"

"Do not become afraid, little girl," spoke a tiny voice. "We have been having a picnic this morning—coming early enough to have the field to ourselves. But—something must have happened to bring you here so early. The sun is hardly over the hills."

"Yes, my father is ill, and cannot work today. So my mother and I have to do all the gathering and sorting by ourselves. So I came early to get a good start. You see, if the mushrooms ready for gathering are not cut at once they will get too big and coarse and tough, and will not bring so good a price."

"Ah, yes, that is quite true," said the tiny voice. Then the little creature came from beneath the mushroom and bowed to Helen. "You see, I forgot to introduce myself to you. I am the Dew Drop Fairy. I am one of the whole forest of Fairies. We have been picnicking under your mushrooms. We like the change from the trees and thick vines. Here are some of my friends."

tal neumnost, in da sva njava kriva, da se ti je tako zgodilo. Zato ne zameri in počišči svojo hišico."

In spet sta se skrila vsak v svojo hišico.

Metulj je še trkal in ker se ni nikdo več oglasil je ves dregatjo od mraza šel dalje, opotekajoč se pri vsakem karku. Ves trden in izmučen je prilezel do potoka. Čez ne more, samo zleti te triči. Napel je vse sile, vrazil premičene peroti in zletel. Ali mokre peruti ga niso mogle nesti. Onemogoči so metulji pa je padel v potok in utonil.

Tako je poplačal svojo bahavost in zasmehovanje.

"But Helen caught her mother's hand. "Please, mother, say nothing of this to

As the little fairy said this, she waved her hands about over an acre of mushrooms, and the mushrooms began to move about. "Oh," cried Helen, "you are destroying my mushrooms! You are ruining them by making them loose from the ground!"

"Not at all, my dear little one," smiled the bit of a fairy. "When we are done playing among them we shall set them into their places again and they will grow the same as ever. We—the Fairies—never molest anything. And—if you are pressed hard today with work, why, couldn't we help you?"

"We can each gather one mushroom, and as there are thousands of us, we will have your basket filled many times—just as fast as you can carry it to the shed and back again. Shall we assist you, little one?"

ICE COCOA

To each glassful of ice cold milk, add one tablespoonful of rich sweetened chocolate syrup mixed together with one-half cupful of sugar, one-quarter cupful of cocoa.

Add one cupful of cold water, bring to a boil and boil one minute.

Put in a cool place until ready to use.

As much as a pint of this chocolate syrup can be made at one time and kept cold, ready for use.

Danilo Gorinšek:
POLŽEK ROMA

Polžek romu na goro,
na goro-krtino,—
mar mu za vročino! —
polžek rad bi šel v nebo,
oj v nebo.

Polžek prišel do vrha,
ptica priletel,
pa s seboj ga vzel,
lačna sta ji ptička dva,
ptička dva,

Polžek pal je na zemljo;
ptica klijun odprla,
ker je lovca vrza —
polžek noče več v nebo,
oj v nebo.

Če se zemlja trese

K najstrašnejšim šibbam, ki uničujejo človeštvo, stejemo potrebe in bljuvanje ogenjnikov. V vseh poročilih ljudi, ki so tako katastrofe sami videli, se vidi, kako deluje ta prirodna nesreča na ljudi in na živali. Do blaznosti se stopnijo strah in obup in ljudje izgubijo časih v takih trenutkih tudi dar govorja. Se celo živali, ki mislimo o njih, da so nerazumna bitja, pogradi hromec strah.

Kako strašne prirodne moči so na delu, ko se začne zemlja tresi, ti se misliti ne moremo. Dostikrat tudi ozemlje, ki je prizadeto, ni tako majhno, kakor bi morda sodili. Strašni potres, ki je divjal leta 1897 v Britanski Indiji, ki so tako katastrofe sami videli, se vidi, kako deluje ta prirodna nesreča na ljudi in na živali. Do blaznosti se stopnijo strah in obup in ljudje izgubijo časih v takih trenutkih tudi dar govorja. Se celo živali, ki mislimo o njih, da so nerazumna bitja, pogradi hromec strah.

Ko je bil največ potresov v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dandanes tri večji delovno ozemlja: Venzuela, Etno in Stromboli. Zgodovina poroča, da je divjal v Južni Italiji leta 526 strasen potres, ki je bil vrorok, da je izgubilo življenje skoraj 12,000 ljudi. Če po mislimo, da je bila takrat Italija dosti redkej naseljena, kakor dandanes v Italiji, kjer imamo še dand

MLADINSKI DOPISI

Contributions from our Junior Members

EXPORT, PA.

heads cut off and nailed to as many posts.

The third brother first asked the princess to allow him three days to find a place to hide. The request was granted, and on the same day he went into the woods. Here he met a raven sitting on a branch and was about to shoot it when the raven said: "Do not shoot me, for I can bring you luck." So he went along and saw a fish in the water, tried to catch it when the fish, too, said: "Do not catch me, for I can bring you luck." Next he met a fox who told him the same thing.

At the end of three days the third brother went to the raven and said: "Dear raven, hide me somewhere so the princess won't see me." But to no avail, as the princess did see him. The same thing happened when he asked the fox for help, the fox changed him into a sea mouse. And when the princess looked through the window, the third brother, transformed into a sea mouse, jumped on top of the princess' head, and, of course, the princess could not see him looking through the window. This angered the princess so much that she broke all 12 windows, whereupon the sea mouse changed again into the third brother. Thus it happened that the princess and the third brother came to be married.

MARY M. SUPANCIC,

društvo št. 57 JSKJ.

MARY MANTEL (age 10),

No. 162, SSCU.

— O —

EXPORT, PA.

This is my first letter to the Nova Doba. I enjoy reading the letters sent in. I am 11 years old and in the fifth grade in school. For my birthday my sister made me a big cake. Boy, was it good!

We live on a farm, so I have lots of time to help my sister and dad, but when I am through I can play as much as I want to with my sister and three brothers, besides playing with other children. The best thing I like to do is pick strawberries. We also have cherries, peaches, pears and apples growing on my farm.

The boys and girls living in the cities do not have the same opportunity to get fresh fruit as do the boys and girls living on the farm.

I will close now as I must go out and watch the cows. But I will write again if the editor does not throw this in the fire.

ANNA BOZIC,

No. 138, SSCU.

— O —

SHEBOYGAN, WIS.

DEAR EDITOR:

I have received the \$1.00 check our Union sent me, and am thanking you very much for it. The weather here is quite fair, although we don't get enough rain. Soon we will have to start school, and that means studying again. Vacation here is lonely, but I suppose when school starts we'll be wishing for vacation again.

There was much excitement on July 27, when two men were killed by deputies at the Kohler strike, Kohler, Wis. They were both spectators from Sheboygan, as also were others among the injured.

The plans for the centennial are being made now, which is going to be a great event in Sheboygan. It is going to be held from Aug. 15 to Sept. 4. There are going to be motorboat races, parades, old-time dances and many other enjoyable features.

Since my letter is coming to an end, I will say hello to the other members and wish them all good luck.

MARY ALICE PODRZAJ (age 15),

No. 82, SSCU.

— O —

GOWANDA, N. Y.

DEAR EDITOR:

This is the second time I am writing for the Nova Doba and I wish other boys and girls from Gowanda would write.

We had a big crowd at the picnic. There were so many races at the picnic that I didn't know who won them all. There was ball game up there, too. But I didn't find out who did win. The children's fish pond went very quick. Pretty soon after that I was going to fish, but there was nothing inside the fish pond. They always had a big crowd around the bingo table. They had an ice cream stand, beer and pop stand and candy stand, and they had good music. I guess that's all I can write about the picnic.

An outing was held at Point Peter on Aug. 19. Free pop for the kiddies and free beer for the grownups were provided. The children had a little place in the water by themselves where they waded and swam.

Robert Palic of 46 Palmer St. was awarded the one-dollar bill two months ago. I like to write for the Nova Doba. I think it is lots of fun. At first I looked upon it as a difficult task. But not anymore.

VIOLET WIDGAY (age 10),

No. 89, SSCU.

— O —

CLEVELAND, O.

DEAR EDITOR:

This is my first letter to the Nova Doba. I have been enjoying the letters, stories and poems sent in by other boys and girls for a long time. So I have decided to write a story, which I hope will be enjoyed by others.

THE TEMPTING PATH

Betty and Bob were 9-year-old twins who lived in the country with their grandparents. Their home was a little white cottage surrounded by red and

white roses. Behind the house was a crooked path, which led to a big forest.

Betty and Bob had never followed this path, so they decided to do so now. The next morning they got up very early. After fixing up a small lunch they started down the crooked path. It led them over stones of all sizes, past various kinds of trees, shrubs and plants. Just a little way ahead of them they saw many different kinds of wildflowers growing. They began to pick them, soon their sturdy arms would hold no more. When they turned around to leave they couldn't find the path.

Soon it began to rain. The children decided to run one direction and see if they could find their way. After running a long time Bob shouted, "Look, Betty, look! There is a house we may find shelter in till it stops raining." When they reached the house they discovered that it was haunted. "Let's go in anyway," said Bob. "No, I am afraid to go," answered Betty. "Girls are always scared of nothing at all," was Bob's reply. "All right, let's go in," said Betty.

They went up the steps and rapped on the door. No one answered so they walked in. From the front door to the back door was a hall. This hall was very wide, dust was an inch thick everywhere. "Let's stay right here near the door, so we can run out if anyone comes," said Betty. "No," said Bob. "Let's look around and if someone comes we can hide behind a door or run out the back door."

They were looking around in the living room when they heard someone come up the steps. Betty was so frightened that she couldn't move until her brother told her to stoop down behind an old armchair so no one would find them. They had just stooped down when they heard someone say, "I was almost sure they would be in this house, but they don't seem to be here at all." Bob looked to see who it was. He gave a cry of joy. Who do you think it was? Why, no one else than their grandfather and a neighbor who had come to look for the children.

Best regards to the editor and juvenile members of the SSCU.

ANNA PROSEN,

No. 173, SSCU.

— O —

THE CLOUDS

The Clouds!

Ever so high, floating drowsily across the sky,
Looking like sheep with wagging tails
With a big cloud for a herder dressed
In white shiny veils.

The Clouds!

The clouds seem like an empire with
castles agleam.
And what do you think they have for
a king!

Oh, a nice big cloud with a crown that's
a silver ring.

FRANK BUSCHAY (age 12),
No. 222, Gowanda, N. Y.

— O —

CEDAR POINT

Lorain, O.—After planning to go to Cedar Point for some time we decided to go on Sunday, July 29. Three other families went with us to this great "Atlantic City of Ohio."

Riding for a long time we reached the entrance, which was 30 miles from home. Ten more miles would bring us to the amusement.

The 10-mile road was a side road. On one side of this road was a swamp and on the other side was Lake Erie. In the swamp grew beautiful water lilies and also, to our surprise, we saw a heron.

"Look at the small stork. Is that the one that brought me?" came from Donald, the 6-year-old boy. Here an explanation was necessary, which was given between laughs. We also saw many beautiful summer homes.

"There's the flag waving," said Tillie.

"This way please," came from the park attendant.

Well, here we were, in the amusement park; now everyone was anxious to go on the cyclone. We lost no time in getting the tickets, but we all wanted the thrill of the ride. Push—and we were off, everyone screamed as loudly as they could, not because they were afraid, but because of the thrill. Up and down and around, up and down and finally came the stop. We all said that it wasn't very high and that we'd go on again.

"Get the baskets and jugs," came from the men. We all ate with an appetite.

Within an hour we were off again, this time for the "Bug," "Caterpillar," "Airplanes" and "Noah's Ark."

How time did fly! It was now 6 o'clock and time for another meal. How we ate! Someone would have thought we didn't eat for a week.

We spent a few more hours after our meal, to see what we had missed before. We bought souvenirs and sent out postal cards, telling our friends what a wonderful time we were having.

Later on we decided to go home to talk about: "Oh, did you see this?" "Gee, that was nice," and with these things we went home leaving another subject to be talked about for a week.

VICTORIA M. KUMSE (age 12),
No. 6, SSCU.

— O —

NAGRADNA

Za dopis, priobčen na mladinski strani Nove Dobe z dne 4. junija, je dobila en dolar \$1.00 nagrade Mary Alice Podrzay, članica mladinskega oddelka društva št. 82 JSKJ v Sheboyganu, Wis.

DOPISI

Denver, Colo.

Tem potom naznanjam, da Dom slovenskih društev priredil piknik na dan 2. septembra.

Piknik se bo vršil na vrtu Domina v zvečer bo ples v dvoranji.

Ker bo to eden zadnjih piknikov v tem letu, so vabljeni prijatelji in znanci v znamci iz Denverja in okolice, da se ga v kar najčešči stevilu udeleže.

Joseph Pogačar, tajnik.

— O —

S potom.

Kmalu bo minilo leto, kar sem se zadnjič oglašil v Novi Dobi. Takrat sem se mudil v rojstnem kraju JSKJ, kjer smo praznovali 35-letnico Jednot. Bil sem navzoč, ko so prevemu predsedniku JSKJ, sobratu Josifu Agniču, dali čast, da je udaril s kladirom, prinešenim v Dom je korist vse slovenske naselbine v Denverju. Čim stevilnje bomo posečali take prireditve, tem prej bomo dosegli cilj, katerega smo si zastavili pred nekaj leti. Torej, na svidenje na dan 2. septembra, to je dan pred Delavskim praznikom! Za Dom slovenskih društev v Denverju:

Steve Mauser, tajnik.

Claridge, Pa.

Vse je pripravljeno za veliki piknik, ki ga priredi "mushball team" društva št. 40 JSKJ v Claridge-u, Pa., dne 25. avgusta.

Pripravljalni odbor se trudi, da po najboljši možnosti zagotovi vsem udeležencem mnogo zabave.

Piknik se bo vršil blizu Slovenskega Narodnega Doma.

Začel se bo ob dveh popoldne, končal pa, ko bodo

vsi gostje odšli.

Moje zdravstveno stanje je zahtevalo, da sem po nasvetu zdravnikov premenil podnebje in sem 16. marca odšel iz takrat mrzle Minnesota v gorato Colorado. V Glenwood Springsu sem se mudil do konca julija t. l. toda komaj sem se nekočliko pozdravil, obiskala me je starika "flu" in me tako zdelala, da sem moral odložiti moj odvod v Californijo. Ostati sem moral še v Coloradu in sem se preselil v ozko gorsko sotesko Bowie. Tukaj, kadar mi zdravje dovoljuje, obiram sadje, kramim in nastavljam pasti požeruhom finih breskev, ki ponoričujejo v lomijo veje. Sprva sem dožil tativne velike sive veverice, toda neko noč sta se vjeli dve lepi živalici, črnozivih glav, svetlih oči, črne barve ob straneh, po križu pa bele, ter z dolgim metlastim repom. Tukaj sem vedel, da sem prijateljem zagotovil, da bodo vsak zadovoljen, kajti društveni odbor se pripravlja za dobro posrežbo. To pa tudi vemo, kaj je potreba našim slovenskim fantom, da malo jedo, malo popijemo, nato zaplesajo in se razveselijo.

Naše društvo ni bilo kaj dosti aktiven zadnjih deset let, ker ga je ovirala depresija. Upam, da se društvo zoperi onomor ter pride zoper h kreposti. Bratje, le na delo, da doprinesem kaj več napredku našemu društvu in jednoti. Zato prosim druga društva, da naj ta dan ne napravljajo plesov in zabav, ampak naj se vsi združimo in pridemo na našo veselico. Vabljenci so vsem prijateljem in znanci iz okolice, da pridejo na Locust Grove v Etna, Pa., dne 2. septembra. Prostor je oddaljen od Slovenskega doma le dobre tri milje. Od tukaj bodo vozili tovorni in cestni avtomobili. Vse prijatelje našega društva, kakor tudi člane društva se prosi, da naj pridejo s svojimi avtomobili pred Dom in naj vsaj enkrat peljejo ljudi na piknik, in nazaj. Prosil se cenjeno občinstvo, da naj pridejo malo bolj zgodaj, ker dnevi v septembri so bolj kratki, pravtako, kakor pred začetkom poletja. Na razpolago bomo imeli dobro in sveže pivo, razne druge mehke, kakor tudi bolj trde piščake, fino pravljeno, na ražnju pečeno jagagnjetino ter vse druge dobrote, ki so doma na piknikih. Za plesa-željno mladino bo igrala priljubljena godba, katera vodi naš John Balkovec, ml. V slučaju rosnega dežja se bodo obiskovalci lahko zatekli pod streho, in ako se bomo hoteli zabavati pozno v noč, je tam tudi električno razsvetljiva. Ako pa bi nam vremenski bogovi naklonili dež od rane jutre naprej, potem se ustavimo kar v Slovenskem domu na 57th St. in Butler St., in tem slučaju je izključena samo godba po zakonih države Pennsylvania.

Naš izlet so vabljeni vsi glavni uradniki naše JSKJ, kateri niso preveč oddaljeni od našega črnega Pittsburgha. In ti so: sobrat John Kumše, predsednik nadzornega odbora, sobrat Anton J. Terbovec gl. uradnik in urednik Nove Dobe.

(Slednji se je izrazil v zadnjem izdaji Nove Dobe, da ga ne bo,

ker se boj nekake kozje afere;

podpisani mu zagotovljati, da se mu ni treba batiti nikakšne kozje afere, ker bomo imeli takrat koštrunovo afero, ki bo domov pečena na ražnju, in zato

se mu jamči s častno besedo in pečeno koštrunovo glavo.)

Vabimo tudi stalnega gosta na naši pennsylavianski prireditvi so-

brata Janko N. Rogelj-a, prvega glavnega nadzornika, potem

drugega glavnega podpredsednika Louis M. Kolar-ja, in pred-

sednika glavnega porotnega odbora, sobrata Anton Okolishu,

vse pet iz države Ohio.

Vabimo tudi sobrata Dr. F. J. Archa, vrhovnega zdravnikova, so-

brata John Balkoveca, glavnega nadzornika in tudi sobrata

John Zigmana, glavnega porotnika, vse trije iz države Penn-

sylvania.

Če vse pridejo, potem bo pač

lahko: Sobrat Žigman bo raz-

sodil ter dal svojo razsodbo v

pregled sobratu Okolishu, so-</

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovenske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Daravnina za člane 72c letno; za nečlana \$1.50; za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN
of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.2 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. X. 83 NO. 34

IZ GLAVNEGA URADA J. S. K. J.

SEPTEMBRA IN OKTOBRA JE MLADINSKI ODDELEK
PROST ASEMENTOV

Na podlagi sklepa glavnega odbora z dne 1. avgusta 1934 se tem potom suspendira plačilo asesmenta v mladinskem oddelku za meseca september in oktober 1934. Oproščeni so teh asesmentov vsi člani, ki do 1. septembra 1934 še niso bili črtani. Novi člani, ki so bili sprejeti v ta oddelok meseca avgusta ali prej, so od plačila asesmentov za september in oktober prosti, tisti pa, ki bodo sprejeti meseca septembra, bodo za september morali plačati, za oktober bodo pa tudi prosti. Člani, ki bodo sprejeti meseca oktobra, niso teh asesmentov prosti. Asesment od novoprstih članov naj se pošlje glavnemu blagajniku meseca novembra; ravno tako asesmente od članov, ki so bili pred 1. septembrom suspendirani in po 1. septembri zopet sprejeti nazaj.

USPEHI NAŠE KAMPANJE V MESECU JULIJU

Tekom meseca julija je bilo sprejetih v Jednoti 86 članov v odrasli oddelek in 54 članov v mladinski oddelek, skupaj 140 novih članov in članic.

Lep uspeh je zopet imelo društvo št. 149 v Canonsburgu, Pa., kjer je za tajnika naš glavni porotnik sobrat John Zigman. Tam so pridobili 13 članov v Mladinski oddelek in enega člana v odrasli oddelek, skupaj 14 članov in članic. Za njim pride društvo št. 26 v Pittsburghu, Pa., s tremi člani za odrasli oddelek in sedmimi člani za mladinski oddelek, skupaj 10 članov. Na tretjem mestu je društvo št. 40 v Claridge, Pa., kjer so dobili 5 članov v odrasli oddelek in 2 člana v mladinski oddelek, a na četrtem mestu je društvo št. 222 (angleško-poslujoče) v Gowandi, N. Y., kjer še vedno junaško in neumornog agitira naš mladi Ernest Palčič, in kjer so dobili 5 članov v odrasli ter enega v mladinski oddelek.

Izmed gornjih 140 članov jih je pristopilo 22 k desetim društvom, ki v prvi polovici tekočega leta niso pridobili nobenih novih članov. Število pasivnih društv, to je takih, ki v tem letu niso pridobili nobenega novega člana, se je torej znižalo od 66 na 56, kar je zelo razveseljivo, in če bodo tem desetim društvom sledila še druga, potem ne bo ob koncu tega leta nobenega društva, ki ne bi vsaj enega člana pridobilo k Jedenoti.

Z ozirom na skupno število novih članov stoji še vedno na prvem mestu društvo št. 66 v Jolietu, Ill., ki je tekom vse kampanje do sedaj pridobilo 58 novih članov. Angloško-poslujoče društvo št. 184 v Ely, Minn., je izgubilo izključno pravico do drugega mesta, kajti dohitelo ga je društvo št. 149 v Canonsburgu, Pa., ki je do sedaj dobilo ravno toliko novih članov, kot društvo št. 184, namreč 42. Neoporečno pravico do tretjega mesta ima društvo št. 2, Ely, Minn., ki se ponaša z 41 novimi člani, na četrtem mestu pa stoji angleško-poslujoče društvo št. 222 v Gowandi, N. Y., ki je pridobilo skupno 38 članov in članic. Dasi je Gowanda, N. Y., zelo majhna naselbina, vendar pričakujem, da bo to društvo pod agilnim in spremnim vodstvom mladega Palčiča ob koncu tega leta marsikoga presenetilo. Fantje in dekleta, ki so v stanu storiti to, kar so storili pri društvu št. 222, so v stanu storiti še kaj več, zato opozarjam minnesotski Arrowheads (št. 184), da ostanejo na vidiku, sicer se zna pripeti, da bodo zavzemali v prihodnjem izkazu četrto mesto, kajti računati morajo tudi s Zigmanom, Mikcem in drugimi od št. 149.

Kdaj se bodo pa kaj oglasila društva na zapadu? Čital sem, da neka druga slovenska organizacija dobiva tam kar po cele tone novih članov; ali bi ne bilo mogoče tudi našim društvom pridobiti tu ali tam kako tono? Saj imamo pri naši Jednoti najboljše pogoje za naše člane in smo pri nas vendar nekaki pionirji z ozirom na upeljavno novih načrtov zavarovalnin, zakaj bi torej zaostajali za drugimi? Sicer nas zapad ni popolnoma pozabil, kajti nekaj društev se je priljubno dobro obneslo v tej kampanji, toda kaj je s Pueblo, kjer druge jednote baje žanjejo silne uspehe? Ali je pa mogoče, da so se naši dobrili člani tam ves ta čas pripravljali na pravo ofenzivo in da mislijo v prihodnjih petih mesecih prekositi vsa ostala društva? Kaj takega se lahko pripeti, kajti pueblanom ne manjka poguma, in kadar se za kako stvar zavzamejo, jo po navadi izpeljejo stoprocentno.

Z bratskim pozdravom,

ANTON ZBAŠNIK, gl. tajnik.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s prve strani)
jo, račun nižji, vino starejše in soberico mlajšo.

Zdravniki, narodni ekonomi in mnoge druge kapacite nam priporočajo smeh kot učinkito zdravilo in razvedrilo. Tudi jaz verujem v smeh in ga ljubim. Istotako ljubi smeh venci naših rojakov in rojakinj.

To je vse dobro, toda za smeh je treba neke podlage. To predstavlja smisel za humor in razumevanje šale. Tukaj pa se ločijo pota. Nekateri vidijo vse silno resno in kot tinta črna, klub temu, da je skoro ni aktivnosti, ki bi ne imela tudi prav snešnih strani. Nekateri bi se radi šalili, pa jim šala izvzeni v resnično ali pa samo namišljeno zbadanje. Mnogo pa jih je, ki šale ne razumejo, ker jemljejo sebe in svoje nazore preveč resno, ker se morda smatrajo za nekake stebre naroda, vvišene in nedotakljive.

Pesnik Zupančič je pred dobrim letom v krasnem članku zapisal, da je slovenski smeh umrl. Ta ugotovitev se je nanašala na Slovenijo. Zal, da tudi med ameriškimi Slovenci, med katerimi je bilo svoječasno mnogo smeha, isti polagoma umira. Umira zato, ker jemljejo sami sebe preveč resno, ker smo preveč občutljivi, ker vzamemo vsako dvoumno besedo za izzivanje.

Pa je vse okoli nas toliko gradiva za smeh! V družbi razumevajočih tovarišev ali pa tudi kar sam se včasi temu smejem do solz. Zapisati pa teh neštevilnih vzrokov za smeh ne smem, ker bi se mnogi resni komedijanti čutili silno užaljene, jaz pa bi se moral zagovarjati in dokazovati, da nisem mislil nič slabega. To bi pa še meni pokarilo smeh in tega nečem.

Vsled tega je najvarnejše, da se v javnosti norčujem iz samega sebe. Seveda je s tem gradivo močno omejeno. Ustrezil sicer prej kozlov, toda sam jih ne morem nastreljati dovolj. Iz drugih lovšč, kjer leže ustreljeni kozli in kozliči vse križem, pa jih ne smem vlačiti, da ne pride pred krvavo rihto. In tako brez koristi gine najboljše gradivo za smeh, ki bi nam lepšal in daljšal življene.

*

Svet postaja lepši in prijetnejši. Po vrtovih so zavcetele alteje in sončne rože, sočno grozdje v vinogradih je začelo sramežljivo zardevati, suša je ponehala, pasji dnevi so minili in pisek teh vrstic gre za en teden na počitnice, kar pomeni med drugim, da se čitateljem Nove Dobe en teden ne bo treba baviti z motviljenjem v tej koloni. Mene to zadnje še najbolj veseli in najbrž tudi cenjenje.

A. J. T.

PRIČE DAVNIH DNI

(Nadaljevanje s prve strani)
je, toda razne organizacije so se k sreči pravočasno pobrigale, da so pravočasno kupujete od privatnikov vecino preostalih gozdnih kompleksov, nakar so jih izročile v last in upravo Zedinjenih držav. Ti gozdovi so zdaj narodni parki, dostopni vsemu prebivalstvu. Ogonom drevesa, ki so pred tisočletji vredna pod seboj le razno zverjad in Indijance, senčijo današnje prebivalce Amerike in bodo, če pojde po sreči, gledala na bodoče prebivalce te dežele še cez tisoč in več tisoč let.

*

OGROMEN GOZDN PAS
(Nadaljevanje s 1. strani)
izvršila v nekaterih evropskih državah in so se dobro obnesla. Nikjer, razen v Rusiji, pa se ni še poskusilo pogozditi tak ogromen kos sveta. Gozdni pas se bo raztezel skoro natančno preko sredine Zedinjenih držav, od severa proti jugu.

VRTNARSKI NASVETI

(Nadaljevanje s 4. strani)
še lahko poseje sladka repa ter bela in črna redkev. Tudi zgodne vrste nizki fižol se more še zdaj z uspehom posaditi. Nekateri dosežejo lepe uspehe tudi s posetijo navadne pomladne berivke.

Japonsko priznanje jugoslovenskemu inženjeru. Mladi saraevski inženjer dr. Tartaglia, sin bivšega upravitelja trgovske akademije v Sarajevu, je dobil laskavo pismeno priznanje japonskega vseučilišča Hokkaido za uspešno matematično in statično rešitev gradbenih konstrukcij na potresnem ozemlju. Predlagal je konstrukcije iz aluminija in jekla. O njegovi razpravi so se pohvalno izražali tudi ameriški strokovnjaki, japonski inženjerji in profesorji omenjene univerze pa so priporočili vladu, naj bi gradila stavbe v potresnem ozemlju po njegovi metodami.

Slabo trato na vrtu zamorenja zdaj prekopati in na novo obsejati s travnim semenom. Jesenski čas je včasi deževen ter za rast trave zelo ugoden, kar nam zasigura lepo trato za prihodnje leto.

V tem času je tudi priporočljivo napraviti potaknence evelic-lončaric, kot so geranije, fuhsije, roženkravt, rožmarin, begonije, koleus in nekatere druge. Narežimo tripalčne ali stiripalčne mladice, odrežimo jih gladko tretjino palca pod kolencem, odstranimo par spodnjih listov in potaknimo mladice v rahlo, nekoliko z drobnim peskom pomešano zemljo. V to svrho lahko rabimo dovolj globoko škatljivo ali pa kar kakšno gredico na vrtu, ki ni izpostavljen premočnemu soncu. Tako posajene potaknence je treba za nekaj dni nekajlik zasenčiti in seveda dobro zalivati. V par tednih bodo večinoma že napravili lepe korenine in pričeli rasti. Za ponuditev v lončke na jesen so taka mlaude rastline bolj pripravne, kot stare, rogovilaste rastline.

*

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA
(Nadaljevanje s 1. strani)
vsakoletni prebitek pridelka. Zaloge žita in drugih živil iz prebitka prejšnjih let so velike.

V CLEVELANDU, O., je pretekli teden umrl črnec Ned Morgan, najstarejši meščan. Mož je dočakal 119 let. Rojen je bil leta 1815 na neki plantazi blizu Richmonda, Virginija. V starosti 9 let je bil prodan nekemu plantažniku Morganu v Georgijo. Bil je rojen v suženjstvu in je v suženjstvu preživel svojo mladost. V Cleveland je prišel leta 1923. Oženjen je bil petkrat in zapustil vse družbenega življenja naših rojakov. Te dni so bili v prisotnosti turških in jugoslovenskih oblasti slovensko-črveno zvezdo v sestavi predstojnika in uradnika.

*

NA DUNAJU je bil v avtomobilski nesreči ubit princ Gonzalo, drugi sin bivšega španskega kralja Alfonsa. Avtomobil, katerega je šofirala Gozalova sestra Beatrice, je zavznil v neki zid in pri kolonji je princ dobil take poškodbe, da je izkrvavel. Gonzalo je trpel na hemofiliji, dredni bolezni, ki se pojavlja pri članih raznih starih dinastij. Ako je človek, ki trpi na hemofiliji, ranjen, se krije neče strditi in žrtev mora izkravjeti.

*

BIVŠA AVSTRIJSKA cesarska Zita si na vse kriplje prizadeva, da bi spravila svojega najstarejšega sina Otona na avstrijski prestol. V Rimu so baje temu njenemu prizadevanju naklonjeni in govorijo, da bi Oton poročil eno italijanski princezini, aka se mu posreči priti na avstrijski prestol. Največje napotje temu dela Malo ententa, ki odločno nasprotuje, da bi se Habs-

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s prve strani)
Pupin sam preskrbel najboljše učne moći.

Japonsko priznanje jugoslovenskemu inženjeru. Mladi saraevski inženjer dr. Tartaglia, sin bivšega upravitelja trgovske akademije v Sarajevu, je dobil laskavo pismeno priznanje japonskega vseučilišča Hokkaido za uspešno matematično in statično rešitev gradbenih konstrukcij na potresnem ozemlju. Predlagal je konstrukcije iz aluminija in jekla. O njegovi razpravi so se pohvalno izražali tudi ameriški strokovnjaki, japonski inženjerji in profesorji omenjene univerze pa so priporočili vladu, naj bi gradila stavbe v potresnem ozemlju po njegovi metodami.

Japonsko priznanje jugoslovenskemu inženjeru. Mladi saraevski inženjer dr. Tartaglia, sin bivšega upravitelja trgovske akademije v Sarajevu, je dobil laskavo pismeno priznanje japonskega vseučilišča Hokkaido za uspešno matematično in statično rešitev gradbenih konstrukcij na potresnem ozemlju. Predlagal je konstrukcije iz aluminija in jekla. O njegovi razpravi so se pohvalno izražali tudi ameriški strokovnjaki, japonski inženjerji in profesorji omenjene univerze pa so priporočili vladu, naj bi gradila stavbe v potresnem ozemlju po njegovi metodami.

*

Glavni odbor:

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

Minneapolis

a) Izvrševalni odbor:
Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.
Drugi podpredsednik: LOUIS M. KOLAR, 1257 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANTON ZBAŠNIK, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: LOUIS J. KOMPARE, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

b) Nadzorni odbor:
Predsednik: JOHN KUMŠE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6206 Schade Ave., Cleveland, O.
2. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.
3. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1812 N. Center St., Joliet, Ill.
4. nadzornik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.

GLAVNI POROTNI ODBOR:
Predsednik: ANTON OKOLITCH, 1078 Liberty Ave., Barberville, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: VALENTIN OREHEK, 70 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
3. porotnica: ROSE SVETLIK, Ely, Minn.
4. porotnik: JOHN ZIGMAN, Box 221, Strabane, Pa.

Jednotno uradno glasilo:
NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

ZDRAVEVALNI ODBOR:
Tajnik: JANKO N. ROGELJ, 6206 Schade Ave., Cleveland, O.
1. odbornik: FRANK E. VRANICHAR,

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

CURRENT THOUGHT

Labor of Today

During the boom period Labor Day was accepted by many as just another holiday. The usual program of exercises with its list of speakers was broadcast over the radio. Labor was eulogized by heads of various labor unions, magnificent plans for the benefit of workingmen were outlined; but, in general,

little if any impression was made on the plebeian who, content as long as he had a job, would go to the country and enjoy a day of rest, in preference to listening to cut and dry speeches.

Who can blame the daily toiler if he preferred to take advantage of an extra day of rest? His daily occupation required much effort, his mind and body tired and in no condition to listen to theories, although supposedly for his benefit.

The year 1934 finds labor in a different state of mind. For the past four years jobs were hard to find, and today jobs are not plentiful by any means. Labor of today has undergone one of the severest economic depressions in history. Small wonder that Labor Day of 1934 should assume such great proportion.

Never in the history of the United States has labor been given as much national recognition as it enjoys today. Under the New Deal administration the workingman is given a chance to present his problems without modification through coercion of employers. Although the present setup is far from a labor's Utopia, it is a step forward in his favor.

In short, labor is placed on the same pedestal as capital, and one is just as important as the other. In many skirmishes between capital and labor the latter has suffered defeats because the ever-present fear of losing a job still is a dominating factor. Dishonest union representatives who can be bought at a price is another discouraging element to labor.

The workingman has had to fight for his rights and improved working conditions, shorter hours, etc., have been gained only through bitter struggles. Labor cannot and will not stop its uphill battle because hardships incurred by it involve the greater majority of people.

Labor has reason to rejoice on Labor Day of 1934, for looking upon its accomplishments it can realize that the many struggles have not been in vain.

* * *

Labor Day is of special significance to the members of our Union, the greater majority of whom belong to the working class. To our members it is a day of celebration and reminiscing of how our SSCU came into existence, how it grew, and how it will continue to expand in the future. Composed of the working class our SSCU is vitally interested in the problem confronting labor, for unemployment, as an example, has an indirect effect on the future growth and welfare of our organization.

The growth of our Union has been due in part to the inducement given it by the workingman-member to his fellow-employees. Undoubtedly, the best talking point was the actual benefit received as a component part of our SSCU. When an employee-member was forced to stay away from work on account of sickness, and "docked" wages for a number of days, he would receive sick benefits, while the employee not carrying this sick benefit insurance was out of luck entirely.

"Proof of the pudding is in the eating" is an old axiom, and it certainly applies to those people who fail to be impressed by words of advice, but who need an actual calamity to realize a possible predicament.

Mushball Team Sponsors Picnic

Claridge, Pa.—Everything is positively assured to the set for the big picnic to be held by the SSCU Lodge No. 40 mushball team of Claridge.

The entertainment committee is making preparations for a day full of fun and frolic for everyone attending.

The picnic will be held near the Slovene National Home on Saturday, Aug. 25, and will start at 2 p.m.

Good beer will be served. Everyone knows Pennsylvania as a Dutch state and the Dutch are known for their beer. Various other drinks besides beer will be sold and plenty of eats will be provided.

The dance music will be furnished by the well-known Slovene radio star, Al Moruse.

Parking will be free, but dancing will be only 25 cents and the beer will sell for 5 cents a big glass.

All of our SSCU members and friends cannot afford to pass up such an affair as this picnic and should make it their business to come. A good time

K. S. K. J. Convention

At Indianapolis, Ind., the KSKJ is holding its 18th general convention this week. Delegates numbering 199 and supreme officers numbering 21 are in attendance.

Realizing the gigantic work confronting the KSKJ convention and the importance it will play in the organization's future, the Nova Doba at this time extends its best wishes for a successful conclave.

The Nova Doba extends greetings to the delegates and supreme officers of the KSKJ now convening at Indianapolis.

New English-Conducted Lodge Organized in Greensboro, Pa.

From the Supreme Office comes a report that a new English-conducted lodge has been organized in Greensboro, Pa., under the name of Our Friends, No. 227, SSCU.

Bro. John Nikler organized the new English-speaking unit while staying in Greensboro. Bro. Nikler was a member of Lodge No. 171 of Republic, Pa., and prior to the formation of the new lodge was issued a traveling card during his stay in Greensboro.

Eight adults and five juveniles joined the new English-conducted lodge, and they are as follows: Steve Bezjak, John Erjavek, Anotni Laskosky, Edna McManis, Howard McManis, Andrew Messich, John Messich, Joseph Yedinack, Bettie M. McManis, George W. McManis, William H. McManis, Steve Yedinak and George Yedinak.

Organization meeting was held Aug. 12 with the following officers elected: Joseph Yedinak Sr., president; John Nikler Sr., secretary, and Frank Nickler, treasurer. The lodge will hold a meeting every second Sunday of the month at Community Hall of Penn Pitt. Meetings will commence at 4:30 p.m.

The Supreme Office further reports that the newly organized SSCU branch has secured another new member since the last meeting and that Bro. Frank Nickler, treasurer, is very enthusiastic about the new group. In his letter to the Supreme Office Bro. Nickler states: "As I see it everything will go nice for our lodge, and I think that our South Slavonic Catholic Union will grow larger and larger as time goes on, and I will do everything possible to make this organization a great success."

This is certainly a commendable spirit, and may the latest addition to the SSCU ranks enjoy unprecedented success in their undertaking.

POSTAGE STAMP

A \$5 postage stamp is the highest denomination ever issued for public use by the United States. Stamps with a face value of as high as \$100 have been issued for strictly official use.

WATER

Water which has previously been heated will freeze a little more rapidly than water which has not, if both are of the same temperature when placed under the same freezing conditions. This is because water which has once been heated has lost a large percentage of its air. For the same reason, water which has been heated will freeze more solidly.

BRIEFS

Just Betwix Our Coppers

No Thumbing, Officer?

Springdale, Pa.—"No hitchhiking boys," was the motto of Officer Marvin Miller.

These four words were heard by every hiker passing through Officer Miller's beat, but fate took a sudden twist that changed Miller's mind about thumbers.

One day his police car was hit by a street car, thereby rendering it useless for a week. The very next day he parked his motorcycle in front of headquarters while he made his report. He was gone about two minutes when he heard a crash. He dashed out and found his cycle a wreck. A passing car had sideswiped it. This put Officer Miller on the shoe leather express for at least a week.

While traveling his beat on foot he was called upon to investigate an auto wreck. After the usual routine he was caught thumbing a ride back to H. Q. Not Dreaming, Just Sleeping

The saying that there is no humor among coppers is knocked for a loop by our humorist and flatfoot, Officer Reggy O'Brien.

Looking over the report sheet one night we found this:

"Found John Drylaw drunk, lying in alley in back of Joe Drinker's house. Left him lay as he was in no danger of being hit by a car. Passed out and tanked to the gills. Snoring could be heard for two blocks. Sounded like Congress in session."

Dat's No Fairs, Doc

A Negro motorist was arrested for driving a car while intoxicated. The officer in charge sent for a doctor to determine whether he was really inebriated.

The doctor put him through a mental test and then said, "Now raise both hands above your head, then lift your right leg and then drop your left hand and then alternate. Start slow and then pep it up."

The Negro looked dumfounded and then said, "No fairs, Doc, Ah didn't practice dat."

Stan Progar,
No. 203, SSCU.

EYES OF A CAT

Light from a cat's eyes is reflected much the same as from a mirror. The luminous appearance is due to the reflection of light by the tapetum lucidum, which is part of the pupils. It is this tapetum lucidum layer which enables members of the feline species to see at night in very dim light. This layer is a brilliant green or blue in cats.

MOSQUITOES

Mosquitoes will thrive around either fresh or stagnant water. Inasmuch as the larvae of the mosquito clings to the surface of the water while developing the adult instinctively seeks out quiet waters in which to deposit the eggs. These are apt to be stagnant pools, swamps, ditches, etc.

Assistant: I couldn't find the leak on the sixth floor.

Janitor: Why didn't you look on the fifth floor?

Assistant: Oh, that's another story.

Clevelanders, but the plucky young ball players of Barberon refused to admit defeat and rallied in the last two innings to gain a victory.

FROM THE SUPREME OFFICE SSCU

JUVENILE DEPARTMENT EXEMPT FROM ASSESSMENTS DURING SEPTEMBER AND OCTOBER

Pursuant to the decision made by the Supreme Board on Aug. 1, 1934, assessments in the juvenile department are suspended during the months of September and October of this year. Exempt from these assessments are all members included in the roster of membership as of Sept. 1, 1934. New members who have been accepted in the juvenile department during the month of August or before are exempt from the payment of assessments for September and October; new members to be accepted for the month of September will have to pay the September assessment, but they are exempt from paying the October assessment. New members who are to be accepted for the month of October are not exempt from payment of assessments. Assessments for new members should be forwarded to the supreme treasurer in the month of November, as also the assessments for members who have been suspended prior to Sept. 1 and reinstated after Sept. 1.

ANTON ZBASNIK, Supreme Secretary, SSCU.

Triumvirate Picnic

Cleveland, O.—The Triumvirate picnic sponsored by the smoking stand, a picture and other small prizes were awarded to the winners of the different contests. Mrs. Perdan was awarded a beautiful two-piece sweater dress. The tug-of-war between the older group and the younger group was worth watching because they all looked so comical. The older group received the box of cigars.

The baseball game played between the Happy-Go-Lucky Lodge team, No. 195, from Barberton, O., and a combined team of the three Cleveland English-conducted lodges was quite an exciting game throughout the nine innings. The final score was 8 to 7 in favor of the Happy-Go-Lucky team.

Contests provided by the lodges turned out to be a real source of entertainment for the participants. The funniest sight of all was watching the youngsters scrambling for pennies and ended too soon for all.

PICNIC A SUCCESS

Joliet, Ill.—Picnic season will wind up Sunday, Sept. 2, at Rivals Park when the 15 branches of the United Slovene Societies of Joliet hold their mammoth picnic. The SSCU, KSKJ, SNPJ, DSD, SLJ, COF and independent lodges will join in this huge undertaking.

About 10,000 people attended last year's event. A one-hour public invitation program will be broadcast over the local radio station WCLS.

Picnic held by Lodge No. 66, SSCU, at Rivals Park on July 29 was a grand success considering existing conditions. Many supreme and local officers of various lodges attended the affair, as our Lodge 66 is a member of the 15 local branches affiliated with various fraternal orders.

We are happy to state that all picnics sponsored so far this season in Joliet have resulted in great success, most of which was due to the co-operation and harmony that prevails among the societies in Joliet.

At the last regular meeting of United Slovene Societies, held Friday, Aug. 10, in the Slovene Hall, a grand reception was accorded Attorney James E. Burke who so masterfully delivered an address on fraternalism. Each lodge is represented by five delegates and the supreme officers.

John L. Jevitz Jr.,

No. 66, SSCU.

Urge Mt. Shavano Members to Attend Meetings

Salida, Colo.—Another who works nights. The day of month has passed and another meeting is the second Sunday of the month.

At the meeting scheduled for Aug. 12, the night of the meeting, only five members showed up, namely, Louis Tekavec, secretary; Stanley Glovan, treasurer; Victor Struna, Philip Botz and the writer. Our president was an absentee.

Mt. Shavano members, let us make up our minds to attend the meetings more often and in a bigger body than we have heretofore. You must keep in mind that five members cannot do much; neither can the officers themselves without the co-operation of all members. Certainly you can set aside one day out of each month for lodge meetings.

Let us all plan ahead and keep this date reserved; and by all means let us be on hand. Until you hear from the Shadow again keep boasting with Mt. Shavano for a bigger and better SSCU.

Albert Godee (Shadow),

No. 224, SSCU.

Every member gets a new member.

Imenik uradnikov krajevnih društev Jugoslovanske Kat. Jednote.

DEUTVO SV. CIRILA IN METODA,
STEV. 1, ELY, MINN.

Predsednik: Charles Merhart, Sr., 628 E.
Lawrence St.; tajnik: Louis Zgusta, 826 E.
Meridian St.; blagajnik: Frank L. Kotzian,
Lawrence St.; zdravnik: dr. Parker, E.
Merhart St.; tajnik: John McCarty, E. Sheridan
St.; — Društvo zboruje vsako drugo nedeljo
v mesecu v Jugoslovenskem narodnem do-
mumu se prieinajo ob štirih popoldne.

DEUTVO SV. SERICA JEZUSA, STEV. 2,
ELY, MINN.

Predsednik: Joe L. Champa, 346 E. Camp
St.; tajnik: Louis Perushek, 48 E. Camp St.;
blagajnik: Joe Pechaver, 648 E. Camp St.;
zdravnik: Dr. Arnes & Parker, Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v
mesecu ob 9. uri dopoldne v J. N. Domu.

DEUTVO SV. BARBARA, STEV. 3,
LA SALLE, ILL.

Predsednik: John Pelko, 1216 — 7th St.;
tajnik: Anton Hren, 327 W. Birch
St.; blagajnik: Louis Nosan, 604 W.
Walnut St.; zdravnik: dr. P. H. McFarland,
Union Hospital. — Društvo zboruje vsako
tretjo nedeljo ob 10. uri dopoldne v Mahne-
tovi dvorani.

DEUTVO SV. ALOJZIJA, STEV. 31,
BRADDOCK, PA.

Predsednik: John Sauer, 41 Wiesel Ave.,
Oak Hill, E. Pittsburgh, Pa.; tajnik: Martin
Hudale, 750 Air Brake Ave., Wilmerding,
Pa.; blagajnik: Joe Regina, 1648 Grandview
Ave., N. Braddock, Pa.; zdravnik: dr. Mills,
Montgomery Hospital. — Društvo zboruje
vsako tretjo nedeljo v mesecu v prostorii
v mesecu ob 1. uri popoldne v Slov. domu.

DEUTVO SV. BARBARA, STEV. 4,
FEDERAL, PA.

Predsednik: John Kastigar, Sr., 114 — 7th
St.; tajnik: John Denhart, Box 1. — 4th
St.; blagajnik: John Abel, Presto.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v
mesecu ob 1. uri popoldne v Slov. domu.

DEUTVO SV. MARIJA ZVEZDA, STEV. 32,
BLACK DIAMOND, WASH.

Predsednik: Martin Zupan, Box 15;

tajnik: Louis P. Schaefer, Box 15; blagajnik:

John Zavodnik, Box 1142; zdravnik: dr.

K. S. Soudan, Sondua, Presto. — Društvo

zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob
1. uri popoldne v S. N. Domu.

DEUTVO SV. ALOJZIJA, STEV. 6,
LORAIN, OHIO

Predsednik: Joseph Jere, 1784 E. 34th
St.; tajnik: John Cerne, Jr., Box 1. — 31st
St.; blagajnik: Frank F. Box 322; zdravnik:

dr. George L. Blank, 198 E. 28th St., —

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v
mesecu ob 1. uri popoldne v S. N. Domu.

DEUTVO SV. CHIRILA IN METODA, STEV.
9, CALUMET, MICH.

Predsednik: Peter Mihalek, 4322 W.

Conemaugh, Pa.; tajnik: Joseph Scherba, 511

St.; blagajnik: John Coyle, 1454 So.
Mich.; — Društvo zboruje vsako tretjo
nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v
Sloveneckem dvorani.

DEUTVO SV. ALOJZIJA, STEV. 36,
ROSLYN, WASH.

Predsednik: John Kolos, Conemaugh, Pa.;

tajnik: John Brezovec, Box 126; blagajnik:

Martin Yager, Box 74; zdravnik: dr. F. P.

Dostal, 1st St., Conemaugh, Pa. — Društvo

zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob
1. uri popoldne v dvo-
slovenske cerkevi.

DEUTVO SV. STEFANA, STEV. 11,
OMAHA, NEBRASKA

Predsednik: John Cerneti, Jr., 2418 So.

St.; tajnik: John Urek, 2691 So. 12th

Blagajnik: Michael Martinec, 1454 So.
Mich.; — Društvo zboruje vsako tretjo
nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v
Sloveneckem dvorani.

DEUTVO SV. JOZEGA, STEV. 12,
PIXTSBURGH, PA.

Predsednik: Frank Pekla, 4516 Coleridge

Ave.; tajnik: Frank Pekla, 4516 Coleridge

Ave.; blagajnik: Nick Povse, 516 N.
Pleasant St.; zdravnik: dr. S. H. Lefebvre,

516 N. Pleasant St., — Društvo zboruje
vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri
dopoldne v Slov. domu.

DEUTVO SV. JOZEGA, STEV. 13,
BAGGAEY, PA.

Predsednik: Frank Zupan, Box 43;

tajnik: John Segota, Box 49; blagajnik:

John Segota, Box 49; zdravnik: dr. C. E.

Plumb; in dr. W. B. Orr, Roslyn, Wash.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v
mesecu ob 9. uri dopoldne v K. P. dvoran.

DEUTVO SV. MIHAELA, STEV. 40,
CLARIDGE, PA.

Predsednik: Frank Zupan, Box 43;

tajnik: John Segota, Box 49; blagajnik:

John Segota, Box 49; zdravnik: dr. C. E.

Plumb; in dr. W. B. Orr, Roslyn, Wash.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v
mesecu ob 9. uri dopoldne v K. P. dvoran.

DEUTVO SV. ALOJZIJA, STEV. 13,
BAGGAEY, PA.

Predsednik: Joseph Zabkar, R. D. 1, Box

162; tajnik: Vincent Reulik, 1526 N.
Pleasant St.; blagajnik: Nick Povse, 516 N.
Pleasant St.; zdravnik: dr. S. H. Lefebvre,

516 N. Pleasant St., — Društvo zboruje
vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri
dopoldne v Slov. domu.

DEUTVO SV. ALOJZIJA, STEV. 14,
CROCKETT, CALIF.

Predsednik: Anton Bernibach, 2331 Cline-

wood Ave.; tajnik: Frank Veltner, 1527

Blagajnik: Frank Veltner, 1527 Blagajnik;

zdravnik: dr. A. W. Blackburn, 401 Main St.,

— Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo
v mesecu ob 9. uri dopoldne v Slov. domu.

DEUTVO SV. ALOJZIJA, STEV. 15,
PUEBLO, COLO.

Predsednik: Frank Clegg, 1227 So. Santa Fe

St.; tajnik: Mike Tomac, Box 160 Wilson

St.; blagajnik: Nick Povse, 516 N. Pleasant

St.; zdravnik: dr. R. J. Everitt, 4838 N.
Main St., — Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v

dvo- slovenske cerkevi.

DEUTVO SV. PETRA IN PAVLA, STEV.
15, MEADOW LANDS, PA.

Predsednik: Peter Culig, 1227 So. Santa Fe

St.; tajnik: John Zupan, 1212 So. 12th

Blagajnik: John Zupan, 121

ODEBOR DRUŠTVA VIT. SV. JURIJA, ŠT. 49 JSKJ, KANSAS CITY, KANS.

Ob priliki praznovanja 30-letnice v maju 1934

FR. MILČINSKI:

MUHOBORCI

Torej muhoborski ali Muhoborski paglaci si laste slavo, da so njih mokronosi predniki cesarju Augustu zalučali kamen v koleno. Na to njih junaštvo spominja v Muhiboru gostilna z napisom: "Pri šepavem Rimljani." Pripomniti pa je, da si prisvajajo isti zgodovinski dogodek tudi sosednje Luče, sklicujoč se na svoje ime, in tudi v Lučah se šopiri na gostilni za sodnijo izvajajoči napis: "Pri pravem šepavem Rimljani"; praga te gosstilne ne prestopi noben zaveden Muhiborec.

Leta 1584, so blizu do sem pridivjali Turki. Podjetni Muhiborci so jim skrivaj poslali odposlanstvo s povabilom, naj jim pridejo zapalit hiše, ki so jih bili pravkar visoko nad vrednost zavarovali. Tako pripovedujejo Lučani. Ogorčeni Muhiboreci pa isto trde o Lučanah.

16. avgusta 1713 je v Muhiboru uradoval glasoviti kriminalni komisar Boštjan Repar in je v smrt na vešalah obsevil razvrito čarovnico Jerečko, ki se je pečala zlasti z izdelovanjem toče in krvavega dežja, pa je bila tudi drugim skritim umetnostim kos. Ker Muhiborci niso imeli svojih vešal, so ponje pisali v Luče. Nevoščljivi Lučani pa, odnekaj sovražni Muhiborcem, so jim oholo zavrnili prošnjo, češ, vešala smo si napravili zase, za svoje otroke in za otrok otroke, ne pa za vas Muhiborce. Ta odgovor je sile razkačil ves Muhibor, ne izvzemši Jerečko, ki je bila naziv z njim posebnost vendar vneta Muhiborka. In kaj je storila Jerečka? Poslala je nad Lučane točo, debelo kakor kurja jajca; ves bob jim je potolkla in so Lučani tisto zimo živel z golj ob zmletih smrečjih storžih. V zahvalo za ta poraz kletega sovraga so Muhiboreci Jerečko oprostili železja in ječe in Jerečka je šla in se je na stara leta močno poboljšala in je Muhiboru še mnogo koristila z zagovarjanjem urokov in odganjanjem čarownic od krav.

Tudi usodenpolno leto 1848. ni šlo brez dogodka' mimo Muhibora. Tega leta je Kovačkova krava vrgla teleta s tremi glavami. Tele je zdaj v muzeju in Muhiboreci ga kaj radi hidijo gledat, češ, naš je!

Leta 1876. je izbruhnil v Muhiboru ljut verski boj: župniku so ustavili bero, k maši in k svetim zakramentom so hodili v sosednjo faro in niti blaženstva polnim besedam škofjega poslanca se ni posrečilo, zravnati globoki razdor. Povod homatijam je bil sv. Pankracij, ki ga je župnik na svojo roko, ne zaslavljen mož in kar na tihem premeknil iz glavnega altarja v stranskega, kjer je stal v mračnem kotu kakor kak sirašen osebenjak in nadležen pritepenec, on, sv. Pankracij, ki je vsa leta, odkar stoji cerkev, zvesto branil faro toče in črva. Pet let je trajal verski boj, predno je zmagal sv. Pankracij in z glorio se vrnil na svoj stari prostor.

Leta 1903. je bil za župana izvoljen gospod Božidar Kajca, posestnik in štucunar, mejniki lepe dobe in začetnik nezaslišane prebude v Muhiboru. Ko je on bil župan, se je nanovo prebelila šola, postavil se je gasilni dom, vsadila se spominska lipa. Za njegovega županovanja je bilo, ko se je ustanovilo Olepševalno društvo, važno društvo, ki je koj v prvem letu svojega delovanja postavilo lično klop pod prej omenjeno spominsko lipo. Kakor v zeleni lopi se je sedelo na tej klopi! Prišel je v Muhibor učenjak — ponočne metulje je lovil na med in luč, stanoval je v gradu, od daleč je bil, tri dele sveta je že videl — pa je rek, da nikoder ni še naletel takoj orjaške koprove, kakor so se košatile okoli te klopi in se prijazno zgrinjale nadnj! In ko je postavilo to klop, Olepševalno društvo ni zadremalo na svojem uspehu, ampak rastoč v svojih ciljih le podvojilo svojo vnemo in soglasno in ob velikem navdušenju storilo načelnim skele, da se zgradi lična vremenska hišica, ki bo v kras in ponos vsem trgu; izvršitev tega skelepa pa se je začasno odložila. Muhibor je imel namreč občinskega sluge, ta občinski sluga je imel ženo, ta žena je imela na desni nogi otiščance, ki so jo k slabemu vremenu čuda skleli, in kadar so jo skeleli, je mož vedel, da je treba vzeti dežni plášč, in kadar so ga takega videli tržani, so rekli: "Dež bo, občinski hlapac ima plášč!" in niso za svoje vsakdanje potrebe kar nič pogrešali vremenske hišice. Zato so s takim navdušenjem sklenjeno zgradbo vremenske hišice lahko z mirno vestjo začasno odložili, zlasti — ker denarja zanje itak niso imeli.

Tak je bil torej Muhibor, taka njegova slavna zgodovina, taka njegova zgledna sedanost. Vse je bilo v najlepšem, slehernega pravega rodoljuba z iskrenim veseljem navdajajočem redu. Le ene same stvari je nedostajalo Muhiboru, da ni stal na vrhuncu: sodnije, te ni bilo v Muhiboru!

DRUGO POGLAVJE
Zlati gradovi

Muhoboreci sami se niti zavedali niso, da jim manjka sodnije. Kadars so imeli kaj opravila s pravico, so pač šli v poldružgo uro oddaljene Luče, kjer je stolovala okrajna sodnija; tako je bilo vsa leta in nikomur ni niti od daleč prihajalo na misel, da bi spletlo lahko drugače.

Oči jim je odpr šele veleučeni odvetnik dr. Fran Gad na volilnem shodu, ko se je prisel Muhiborcem predstavil kot kandidat za državni zbor. Praznih rok, brez sleherne oblube, ni mogel priti mednje; želesnice jim ni smel ponujati, kajti dober del Muhibora živi ob vožnji lesa iz graščinskih gozdov na štirih ure oddaljeno postajo, in ktor bi jim govoril o želesnic, tega bi nagnali, ako ni drugače, tudi s kameni kakor blagopokojnega cesarja Augusta. — Pa se je spomnil pretkani kandidat na sodnijo — in tu se pričenja ta povest.

"Vrli može iz Muhibora," je grmel, "jasno je kakor beli dan, da vam gre v vaš prijazni tako vzorno se prebujajoči trg sodnija. Ali ste, vprašam, kaj slabši, kakov so Lučani, ali ni kraj takaj lepši, rizak čtežji, dobrega ljudstva značaj kremenitejš?"

"Tako je, bogami!" se je začul Krunoslava Batiča glas in množica je za njim ponovila: "Tako je!"

"In pomislite, častiti gospodje voliči, kak dobček bi prinašala sodnija vašemu starodavnemu trgu! S sodnino hkrat dobite sem davkarino in notarja. Koliko se vam bomo prihranili in stroškov! Pa nele to! Uradništvo boste za dragoceno oddajali stanovanja, ki vam zdaj stope prazna in brez haska in lep skušček boste dobivali za živila, za drva, za vse: saj uradnik mora vsako sleherno reč kupiti in plačati. Marsikaj, kar vam zdaj zgnije na poljih, na vrteh, v kleteh, vam vrže potem čist dobček.

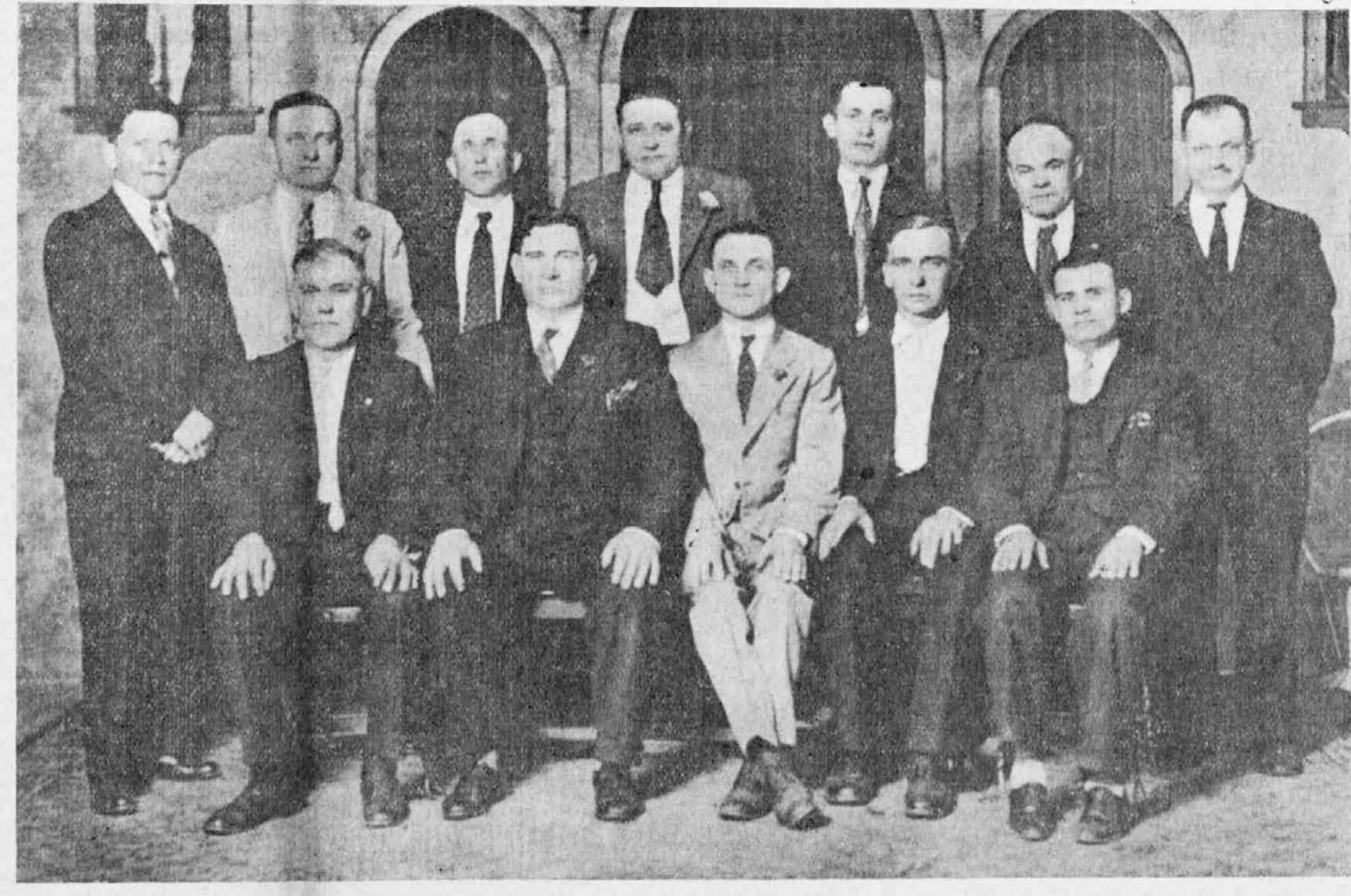
(Dalje prihodnjic)

DOPISI

(Nadaljevanje z 3. strani)

brat Terbovec bo zapisal, Dr. Arch bo ozdravil in če se zavrišo še kakate druge neljubne nezgode, pa bodo vprašanje rešili ostali glavni odborniki.

Končno se uljudno vabi vse cenjeno občinstvo našega mesta in okolice, da nas posetite tam, zakar vam bomo hvaležni ter bomo to tudi upoštevali. — Vsi oni, ki ne veste za prostor, se ustavite pred Slovenskim domom, kjer se vam bo dalo informacije.

Joseph Sneler,
predsednik dr. št. 26, JSKJ.

Uradniki, sedeči od leve proti desni so: Matija Petek, predsednik; John Anžiček, podpredsednik; Anton Kostelet, tajnik; Leopold Martinec, blagajnik; Joseph Novak, zapisnikar. — Stojeci od leve proti desni: John Tomec, Joseph Kostelet in John Jare, finančni nadzorniki; Anton Simonič, zabavni odbornik; John Hotuječ in Matt Požek, obiskovalca; Georgé Jakofčič, zastavonoša.

Novopriderobljeni člani v juliju 1934

NEW MEMBERS ENROLLED IN JULY, 1934

Društvo št. Odrasli Mladinski Lodge No.

Adult Juvenile

1	2
2	4
6	1
11	1
12	2
20	1
26	3
30	4
35	2
40	5
42	1
43	2
44	1
45	1
49	1
53	2
54	1
61	2
66	1
71	2
75	1
76	1
77	1
78	2
85	1
88	3
92	1
99	2
104	1
106	2
107	1
111	1
112	1
114	1
116	3
118	3
122	1
123	1
130	1
132	3
142	1
143	2
149	1
150	1
168	2
170	1
171	1
172	1
173	1
174	2
175	2
184	2
201	1
204	1
222	5
226	9
Skupaj-Total	
	54

Euclid, O. strijo, je več. Predvsem ne smeli slovenski društveni dom v mo pozabiti, da se je rodil Adolf Hitler v Braunuau ob Innu. Za Nemčijo ne bo mirovala vse dodelo 26. avgusta svojo 15-letnico, a obenem ima slovesno otvoritev preurejenih in prebarvanih Domovih prostorov. V Avstrije v svoj državni sestav.

Družba resnica je, da je v Avstriji mnogo ljudi, ki naravnost število oglašev, katere boste videli na novem zagrinjalu. Hvala tem trgovcem in obrtnikom, ki so s plačenjem oglašev pomagali Domu, zakar jih moramo tudi mi upoštevati. Slovenski društveni dom lastuje pet društva, in med njimi je tudi naše društvo "Napredek" št. 132 JSKJ, ki je solastnik Doma. — Zatorej so vsa društva potom svojih zastopnikov, ki tvorijo direktorij Doma, sklenili, da priredijo 15-letnico, in za ta narodni praznik priredijo kaj novega, kar upam, da se jim posreči, ker v slogi je moč. Cenljivo občinstvo v Clevelandu, Euclidu in okolicu je vabljeni, da se udeleži te praznovanj v največjem številu. Posebno se vabi članstvo vseh petih društav.

Kdor bo srčen na tej praznovanji, ga bo srča obdarila, da ne bo kar tako pozabil. Popoldanski program bo tudi pester, ker je povabljenih več dobrih govornikov in pevskih zborov, kateri nam zapojejo v naše zadovoljstvo. Vstopina na to praznovanje bo samo 25 centov, zato boste lahko še plesali ali pa dobili kaj zadovoljivega in srečnega. Igrala bo godba Kristof Trio. Kuharice in natakarji so vsi pripravljeni z dobro pijačo in jestvinami, le pridite kaj kmalu, da bo dalj časa luštno.

Pauline Brundic, blagajničarka dr. št. 132 JSKJ.

Zakaj hoče Nemčija imeti Avstrijo

V Eisenerzu, alpski vasi južne Avstrije, leži gorski masiv, ki je težak milijardo ton. Zaradi te železne gore lahko izbruhne v Evropi vojna. Ta gora skriva pod seboj 300 milijonov tonov materiala, iz katerega izdelujejo topove, tanke, letalske stroje in vso drugo vojno opremljanje. Jasno povedano, izgubila je največjo kapaciteto za primerjavo.

V dobi miru lahko Nemčija uvaža železo iz Švedske, Španije in Alžira. Lahko si na ta način nakopiči ogromne zaloge železa. Toda kljub temu, da je danes nikamor, kajti železne gore s tem še ne bo imela, brez nje pa je kakor uklenjena.

Kdor se pelje do Leobna, vidite tam zanimive stvari. Ze Rimljani so tamkaj zasadili lopate v zemljo in jeli dvigati na dan zaklade. Trudili so se celih let, da so izkopali prvo ton železa. Danes delajo to drugače. Ogromni svedri vrtajo v trebulih zemlje in dvigajo s pomočjo stisnjenega zraka na dan železne rudo. S silnimi detonacijami trdajo zemlji iz telesa sloje rude in pridelujejo dnevnno nad 6,000 ton čistega železa.

Najboljše leto so imeli v Eisenerzu leta 1916. Takrat je dala železna gora 2,260,000 ton železa. Lani je padla produkcija na 270,000 ton, letos kaže, da bo doseglj 400,000 ton.

Razlogov, ki zapeljujejo v Nemčijo, da bi si osvojila Av-

Nemčija seveda potrebuje več nego producira Alpino-Montana in da si olajša transport, uvaža po eni strani premog, po drugi strani pa odvaja z istimi vagoni žezele.

Za leta 1916 so se v Eisenerzu pojavili nemški oficirji in cdtlej so v tem kraju stalno uradniki berlinskega vojnega ministra.

Po vojni je v Eisenerzu zasedel milijone italijanski eksplorator Camillo Castiglion.

Za Castiglionjem je prišel Hugo Stinnes. In tako dalje. Nauzdnejne se je vsepel v Eisenerzu tudi Škoda.

Iz vsega tega se vidi, da je Eisenerz zelo važna postojanka za Nemčijo. Ze zaradi tega se ne bo Nemčija nikoli odrekla Avstriji, ker za svojo vojno industrijo neobhodno potrebuje avstrijsko žezele.

Tretje: Če bi Nemčija dobila Avstrijo, bi obkobil Češkoslovaško. Nemčija bi mejila našo 160 kilometrov do Jadranškega morja. Nemčija bi tudi bila v sredini občinskega sluge, ta kjer je vse v tem kraj z Madžarsko in bi zaradi tega lahko pritiskala na Rumunijo. Tretje carstvo bi pritiskalo tudi na Črno morje in proti Orientu v vsemi njegovimi prostorji.

Zadnja posledica takšnega sklopa bi tudi bila, da bi prišla železna gora v nemško državno mejo.

Ta stvar je kljub temu, da jo omenjam na zadnjem mestu, zelo važna, zlasti za tiste, ki ve, da je danes Nemčija v pogledu žezele navezana na uvoz iz inozemstva.

Zadnja posledica takšnega sklopa bi tudi bila, da bi prišla železna gora v nemško državno mejo.

Ta stvar je kljub temu, da je danes Nemčija v pogledu žezele navezana na uvoz iz inozemstva.

Zadnja posledica takšnega sklopa bi tudi bila, da bi prišla železna gora v nemško državno mejo.

Ta stvar je kljub temu, da je danes Nemčija v pogledu žezele navezana na uvoz iz inozemstva.

Zadnja posledica takšnega sklopa bi tudi bila, da bi prišla železna gora v nemško državno mejo.